

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 16334-11-13

לפני: סגן הנשיאה יצחק ענבר, השופטת יהודית שבח, השופט שאול שוחט

המערער

ע' נ' ע"י ב"כ עוה"ד מיכאל וייס ויגאל וייס

נגד

המשיבה

ע' ע' נ' ע"י ב"כ עוה"ד גיתית בן יצחק ודביר טייטלבוים

פסק דין

השופט שאול שוחט:

ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה במחוז תל אביב-יפו (כב' השופט נפתלי שילה בתמ"ש 8082-11-11 ובתמ"ש 41732-10-11), מיום 24.9.13 (להלן: "פסק הדין"); "פסק דינו של בית משפט קמא".

העובדות הצריכות לעניין:

1. הצדדים, בני זוג יהודים ישראלים, נישאו זל"ז בחוק וכדמו"י ביום 4.9.98. מנישואין אלה נולדו לשניים שלושה ילדים, ילידי 2003, 2005, 2008 (להלן: "הצדדים"; "בני הזוג"; "הילדים").
2. כשמונה חודשיים לאחר הנישואין, העבירו הוריו של המערער, למערער ולאחותו, את זכויותיהם במגרש בעיר XXX – במתנה (להלן: "המגרש").
3. ביום 21.6.00 חתמו הצדדים על הסכם ממון שאושר וקיבל תוקף של פסק דין ביום 3.9.00 (להלן: "הסכם הממון"). בהסכם הממון, בו הסדירו את "כל הקשור והכרוך ביחסיהם הממוניים וברכושם, המשותף וכזה שאינו משותף", החריגו הצדדים, במפורש, את המגרש מגדר הנכסים בני האיזון:

"5. על אף האמור אחרת בכל מקום אחר בהסכם זה, או בכלל, מוסכם ומוצהר בזאת כי מקרקעין הידועים כגוש _____ חלקה _____ או הזכויות בהם... הינם בבעלות הבעל וייחשבו בכל עת רכוש שלו ולא ייכללו ולא יחושבו כחלק מן הרכוש המשותף.

6. עוד מוסכם ומובהר בזה, כי בכל עניין שבין הצדדים, זכויותיו של הבעל במקרקעין הינן מלאות ומוחלטות ולא תושפענה כהוא זה תוצאה מבנייה או השבחה או מכל סיבה שהיא".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 16334-11-13

עם זה, במקרה של פירוד, תפוצה המשיבה-האישה בסכום כספי קצוב השווה ל-25% משווי זכויותיו של המערער-הבעל במגרש העולות כדי מחצית (סעיף 7 להסכם הממון).

(הסכם הממון – נספח א' למוצג 1 למוצגי המערער).

4. בחלוף שישה חודשים לערך מחתימת הסכם הממון, ביום 5.1.07, העביר המערער למשיבה, במתנה וללא תמורה, מחצית מזכויותיו במגרש תוך שהוא מצהיר, כי "אין בכוונתי ובדעתי לחזור בי ממתנה זו מעתה ואילך". המשיבה מנגד חתמה, במקביל, על תצהיר קבלת מחצית הזכויות, כאמור, במתנה וללא כל תמורה.

(התצהירים נספחים ב' ו-ג' למוצג 1 למוצגי המערער).

5. סמוך לאחר חתימת תצהירי המתנה הגישו הצדדים בקשה לביטולו של הסכם הממון. בדיון שהתקיים בבקשה לביטול הצהיר המערער "אני מבין כי אני מוותר על טענותיי בכל הנוגע לזכויותי במקרקעין המצויינים בהסכם" והמשיבה הצהירה מנגד כי היא מוותרת על הפיצוי שנקבע לה בסעיף 7 להסכם הממון. כן הצהירו השניים "אנו מבינים שעל יחסינו חלים עדיין הוראות חוק יחסי ממון". הבקשה אושרה וקיבלה תוקף של פסק דין.

(הבקשה, פרוטוקול הדיון ופסק הדין מיום 27.2.07 – נספח א2 למוצג 1 למוצגי המערער).

6. לאחר כל הדברים האלה, פעלו הצדדים, בין השנים 2006-9/2008, לקבלת היתר לבניית בית מגורים על המגרש. לצורך בניית בית המגורים נטלו השניים, שנרשמו כלווים, שלוש הלוואות בסכום כולל של מעל מיליון ש"ח. בנייתו של הבית הושלמה בתחילת 2010, או אז עברו הצדדים וילדיהם להתגורר בו.

7. במקביל, וכפועל יוצא מתצהירי המתנה, פעלו הצדדים לרישום הזכויות במגרש, תחילה על שם המערער ואחותו ולאחר מכן לרישום המחצית של המערער גם על שם המשיבה. עו"ד שלקוביץ, שטיפל מטעמם של הצדדים בהעברת הזכויות, השלים רק את החלק הראשון של העברת הזכויות; כך, נותר המערער רשום כבעלים של מלוא מחצית הזכויות במגרש.

8. ביום 16.2.11 שבו בני הזוג וחתמו בשנית על תצהירי מתנה בנוגע למגרש (להלן: "תצהירי המתנה בפעם השנייה"). גם בתצהירו זה שב והצהיר המערער, כי אין בכוונתו לחזור בו מהמתנה. גם לאחר חתימה זו לא השלים עו"ד שלקוביץ את העברת הזכויות במחצית מזכויותיו של המערער של שמה של המשיבה.

9. באוקטובר 2011 פרץ סכסוך בין השניים והמשיבה הגישה תביעה לבית משפט קמא בה עתרה למתן פסק דין הצהרתי בדבר זכויותיה במגרש – מחצית מזכויות המערער בו ובבית שנבנה עליו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 16334-11-13

10. את עתירתה בדבר זכויותיה במגרש ובבית שנבנה עליו (להלן: "הנכס") ביססה המשיבה על שתי עליות מרכזיות: האחת – תצהירי המתנה והשנייה – כוונת שיתוף ספציפית של שני הצדדים בדבר זכויותיה בנכס כרכוש משותף.

11. כן הגישה המשיבה, בשם הילדים, תביעה למזונותיהם.

פסק דינו של בית משפט קמא

12. א. בפסק דינו דחה בית משפט קמא את עילת התביעה שהתבססה על תצהירי המתנה מהטעם של התנהגות מחפירה (סעיף 5(ג) לחוק המתנה) אך נעתר לסעד לו עתרה המשיבה מכוח עילת התביעה השנייה – כוונת שיתוף ספציפית. בהקשר זה קבע בית משפט קמא, כי על מערכת היחסים בין בני הזוג חלות הוראות חוק יחסי ממון; תצהירי המתנה שנחתמו לא מפקיעים דינים אחרים הממשיכים לחול עליהם (ס' 32 לפסק הדין); התשתית העובדתית שנפרשה לפניו מצדיקה החלטה של הלכה זו על המקרה שלפניו (סעיף 62-36 לפסק הדין) תוך שהוא מתבסס על הפרמטרים שנקבעו בפסיקה לעניין זה (סעיף 34 לפסק הדין).

ב. אשר לתביעת המזונות – בית משפט קמא חייב את המערער בתשלום מזונות בסך 1350 ₪ לכל ילד; בתוספת מחצית הוצאות חינוך, צהרון (לפי תעריף ציבורי), הוצאות בריאות (על פי פירוט) חוג וקייטנה; נתן הוראות בנוגע לתשלומי המשכנתא והוצאות החזקת הבית ביחס לתקופות השונות והורה על תוספת תשלום למדור עם עזיבת המשיבה והילדים את הבית (פרק ג' לפסק הדין סעיף 5 על כל סעיפיו הקטנים).

הערעור

עמדת המערער

13. למגרש – משבחרו הצדדים להחיל על הזכויות במגרש את דיני המתנה אין לחזור ולהחיל עליהם את הוראות חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973 (להלן: "חוק יחסי ממון"). משהוכרה זכותו של המערער לחזור בו מהמתנה לא היה מקום לבחון את התקיימותה של כוונת שיתוף ספציפי ולהעניק למשיבה, מכוחה, מחצית מזכויותיו במגרש – מה גם שכוונה כזו, בנסיבות המקרה שלפניו, כלל וכלל לא הוכחה.

למזונות – סכום המזונות הכולל שיהא על המערער לשאת בו, בהתאם לפסק הדין, בכל הנוגע לתקופה שלאחר עזיבת המשיבה והילדים את בית המגורים (ס' 49 לעיקרי הטיעון) הינו גבוה ביותר, "הרסני" כלשונו. על כן יש להפחיתו "באופן ניכר, ראוי, סביר ושוויוני..." (סעיף 55 לעיקרי הטיעון).

עמדת המשיבה

14. למגרש – יש לדחות את טענת המערער, כי דיני המתנה, על פיהם בחרו הצדדים לפעול, הם הדינים הרלבנטיים במקרה שלפניו ואין בלתם. להיפך, חתימת הצדדים על תצהירי המתנה לא רק

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 13-11-16334

שלא משתיקה את המשיבה מלטעון להתקיימותה של כוונת שיתוף ספציפי ביחס למגרש, כוונה שהוכחה על פי כל הכללים שהותוו בפסיקה בעניין זה – היא אף מחזקת אותה.

למזונות – אין מקום להתערב בסכום המזונות שנפסק לילדים, שעולה בקנה אחד עם סכומי המינימום שנפסקים בדרך כלל. כך גם בנוגע להוצאות המדור והחזקתו, בהם חויב המערער רק לאחר עזיבת המשיבה והילדים את הבית.

דיון והכרעה

המגרש

15. מקובלת עליי קביעתו של בית משפט קמא, כי אין במהלך אותו נקטו הצדדים – חתימת תצהירי המתנה וביטול הסכם הממון – כדי לאיין את תחולתן של הוראות חוק יחסי ממון על יחסי הממון ביניהם, ביחס למגרש, משלא השתכללה העברת המתנה על פי דיני המתנה.

16. בני זוג שנישאו לאחר 1.1.74 – מועד תחולתו של חוק יחסי ממון – כפופים, במהלך חיי הנישואין שלהם, לשלושה משטרים רכושיים: הדינים הכלליים; עיקרון איזון המשאבים; הילכת השיתוף הספציפי. תחולתם של אלה נלמדת מהחקיקה ומהפסיקה. עיקרון איזון המשאבים נלמד מכוח חוק יחסי ממון שקובע בסעיף 4 שבו את עיקרון ההפרדה הרכושית בין בני הזוג עד הגיע מועד האיזון: **"אין בכריתת הנישואין או בקיומם כשלעצמם כדי לפגוע בקניינים של בני הזוג, להקנות לאחד מהם זכויות בנכסי השני או להטיל עליו אחריות לחובות השני"**. הוראה זו פורשה בפסיקה (ע"א 1915/91 יעקובי נ' יעקובי, פ"ד מט(3) 529; רע"א 8672/00 אבו רומי נ' אבו רומי, פ"ד נו(6) 175) כמחילה על בני הזוג, במהלך חיי הנישואין, באשר לזכויותיהם ברכוש, את הדין הכללי. הילכת השיתוף הספציפי הוחלה בפרשות יעקובי ואבו רומי הנ"ל ומשמשת מאז בפסיקה ארוכה ורבת שנים. הדינים הכלליים משרתים את בני הזוג במהלך הנישואין ומקנים בידי מי מהם, בין היתר, את האפשרות להעניק לבן הזוג האחר קניין ברכוש לא לו. על הענקה מעין זו יחולו דיני המתנה, דיני הנאמנות, השליחות ושאר הדינים הכלליים. הענקה זו אינה בגדר הסכם ממון ואישורה בערכאה שיפוטית מוסמכת אינו תנאי לתקפותה. עניין איזון המשאבים מכוון לאיזון רכושי כולל בין בני הזוג, לעת התרת הנישואין או במועד מוקדם יותר בהתקיים התנאים המפורטים בסעיף 5 לחוק יחסי ממון. הזכות לאיזון אינה זכות קניינית. הזכות לאיזון היא זכות אובליגטורית 'כבויה' שבאה לאוויר העולם בהגיע המועד לכך ומקנה בידי כל אחד מבני הזוג את הזכות לשוויים של מחצית 'כלל נכסי בני הזוג' כהגדרתם בסעיף 5(ג) לחוק. את האיזון הכולל, ככל שנעשה הוא בהסכם הצופה פני גירושין, יש לאשר בהתאם להוראות חוק יחסי ממון. הילכת השיתוף הספציפי מהווה, כיום, כלי בידו של מי מבני הזוג להחיל את השיתוף הזוגי גם על נכסים חיצוניים (נכסים שהובאו על ידי אחד מבני הזוג אל תוך הנישואין, ירושות ומתנות) על דרך של שילוב הילכת השיתוף והדינים הכלליים, באופן שמקנה לבן הזוג הטוען לשיתוף זכות קניין בנכס החיצוני.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 13-11-16334

מכאן, שלושת המשטרים הללו אינם סותרים זה את זה. הם משלימים זה את זה ואין כל מניעה לבסס תביעה רכושית של מי מבני הזוג כלפי רעהו על כל אחד משלושת המשטרים הללו, גם אם ננקט מהלך על פי אחד מהם שלא בא לידי סיומו המוצלח.

17. בענייננו –

א. בהסכם הממון הצהירו הצדדים על שיתוף רכושי בכל נכסיהם - לרבות נכסים חיצוניים שיתקבלו במתנה ובירושה - למעט המגרש, תוך שהם מבהירים ומצהירים, כי על יחסי הממון ביניהם יחולו הוראות ההסכם שגוברות על הוראות הדין הרלבנטיות ובפרט הוראת חוק יחסי ממון (סי' 4-2 להסכם). על אף החרגת המגרש הוסכם, כי במקרה של פרידה תקבל האישה 25% "משווי חלקו של הבעל" במגרש כהגדרת היגד זה בסעיף 7 להסכם.

חתימתו של ההסכם מלמדת על מודעותם של הצדדים, ובפרט המערער, בדבר קיומה של הילכת השיתוף הספציפי כמשטר רכושי מכוחו תוכל המשיבה, בנסיבות המצדיקות זאת, לטעון לזכויות במגרש. המערער לא הסתפק בהוראת סעיף 5(א) לחוק יחסי ממון המחריג ממילא נכס שהתקבל בידי מי מבני הזוג במתנה, וביקש להחריגו במפורש בהסכם שאושר ואומת כדין. בהסכם זה חסם המערער מהמשיבה את האפשרות לטעון לשיתוף במגרש מכוח הלכה זו כנגד קבלת 25% משווי חלקו בו.

ב. לימים, החליט המערער להעניק למשיבה במתנה מחצית מזכויותיו במגרש. השניים חתמו על תצהירי מתנה ובמקביל פעלו לביטולו של הסכם הממון תוך הצהרה של המערער, בפרוטוקול הדיון, כי הוא מבין שהוא מוותר על כל טענותיו בנוגע לזכויותיו במגרש ושהוא – כמו גם המשיבה – מבינים, כי על יחסי הממון ביניהם מכאן ואילך, חלות עדיין הוראות חוק יחסי ממון.

משבוטלה המתנה ובאין הסכם ממון נותרה בעינה הצהרת הצדדים, שאך הצהירה על הקיים, לפיה על יחסי הממון בין הצדדים חלות הוראות חוק יחסי ממון בהיותו המשטר הרכושי החל עליהם, מכוח מועד נישואיהם, גם ללא הצהרה זו. האם המהלך בו נקטו - העברה ללא תמורה - יש בו כדי להפקיע את זכותה של המשיבה ולטעון לשיתוף ספציפי? כלל וכלל לא !

ג. המהלך של העברת מחצית מזכויותיו של המערער למשיבה במתנה, נועד לשפר את זכויותיה במגרש לעומת הזכויות שניתנו לה בהסכם הממון. המשיבה לא תקבל, במסגרת איזון המשאבים, סך השווה ל-25% משווי חלקו של המערער במגרש אלא קניין ממש ב-50% מזכויותיו של המערער במגרש. אכן, דיני המתנה מאפשרים, בנסיבות הקבועות בחוק המתנה, לבטל התחייבות לתת מתנה, אך אין מקום לסבור, כי הביטול מפקיע מהמקבל – שהמתנה אליו בוטלה – את הזכות לטעון לזכויות בנכס נושא המתנה מכוח דינים אחרים אשר ממשיכים לחול עליהם (בענייננו אף להפסיד את שהוענק לה בהסכם הממון – 25%

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 16334-11-13

משווי חלקו של המערער במקרקעין). ודוק! המהלך של ביטול הסכם הממון נעשה, מבחינת לוח הזמנים, לאחר שנחתמו תצהירי המתנה מה שמלמד שהסכמתה של האישה לביטולו לא הייתה באה לעולם אלמלא אותה הענקה צפויה שנועדה לשפר את מצב זכויותיה במגרש. מכאן, הצהרת הצדדים במהלך הדיון בו בוטל הסכם הממון, כי על יחסיהם יחולו הוראות חוק יחסי ממון, לא מלמדת על ויתור מצדה על זכויות אפשריות במגרש, בהיותו נכס חיצוני. זאת ועוד, בהסכם הממון נכללה הוראה המכוונת ברורות לשלילת האפשרות לטעון לשיתוף ספציפי במגרש. בסעיף 6 להסכם הממון נקבע כי המגרש, כנכס חיצוני שאינו בר איזון, יישאר ככה, ו"זכויותיו של הבעל במקרקעין הינן מלאות ומוחלטות ולא תושפענה כהוא זה כתוצאה מבניה או השבחה או מכל סיבה שהיא". הוראה זו מכוונת לכך שהמשיבה לא תוכל לטעון לשיתוף ספציפי במגרש גם אם במהלך הנישואין תיווצר בידיה זיקה כלכלית בנכס על דרך של בניה, השבחה או מכל סיבה אחרת. משבוטל הסכם הממון בוטלה ממילא גם הוראה זו מה שפתח את הפתח למשיבה לטעון לקיומן של נסיבות שיש בהן כדי להקנות לה זכויות מכוח הלכה זו – בפרט שהנסיבות הללו נוצרו, רובן ככולן, אחרי חתימת תצהירי המתנה.

השיתוף הספציפי

18. בבע"מ 1398/11 אלמונית נ' אלמוני (26.12.2012) חזר והכיר בית המשפט העליון, באופן עקרוני, בקיומה של הילכת השיתוף הספציפי מכוח הדין הכללי. שלושת השופטים שישבו בדיון נחלקו באשר לקריטריונים שיש בהם כדי להכיר בקיומו של שיתוף כאמור במקרה נתון, אף כשמדובר בדירת מגורים (ראו בהקשר זה פרופ' ש' ליפשיץ "החלת השיתוף הספציפי מכוח הדין הכללי על נכסים מלפני הנישואים, ירושות ומתנות בעידן של חוק יחסי ממון", הון משפחתי (דצמבר 2014) עמ' 3). עם זאת, כולם הסכימו, כי הקריטריון של זיקה כלכלית לנכס, דוגמת השקעות כספיות, לא מהווה תנאי הכרחי שאין בלתו וכי כוונת שיתוף ספציפי בנכס חיצוני יכולה לבוא לידי ביטוי גם בהבטחות ובמצגים אפקטיביים שעשויים להביא להסתמכות מצד בן הזוג הלא רשום, ולהקים טענת מניעות כלפי בן הזוג הרשום (פסקה 21 לפסק דינו של הש' דנציגר בבע"מ הנ"ל).

19. בפרשה זו – בע"מ 1398/11 – מדובר היה בבני זוג שחיו יחדיו בדירה שהייתה בבעלות הבעל מלפני הנישואים. חיי הנישואים לא היו מוצלחים ובין בני הזוג שרר נתק רגשי ופיסי לאורך מרבית תקופת החיים המשותפים; לאחר 10 שנות נישואים, במהלכם נולד ילדם הראשון, הם נפרדו והתקיימו ביניהם הליכים משפטיים; חרף המשבר, האמור, שפקד את יחסיהם, הם חזרו לחיות יחד ונולד להם ילד שני; בתום 14 שנות נישואים הם נפרדו.

על אף נתונים אלה, שלא הצביעו על חיי נישואים תקינים, הכיר בית המשפט העליון (בדעת רוב – הש' דנציגר ועמית) בזכותה של האישה בדירה, מכוח הילכת השיתוף הספציפי. בהתבסס על עדות האישה, שגובתה גם בעדות ידיד המשפחה, לפיה הובטח לאישה כי הדירה תימכר ובני הזוג יוסיפו לתמורה חסכונית משותפים ויקנו דירה אחרת, קבע הש' דנציגר כי התקיימה הוכחת כוונת שיתוף, שיש לתת לה תוקף משפטי. קביעה זו, אליה הצטרף הש' עמית, ניתנה למרות שבסופו של יום חזר בו הבעל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 13-11-16334

מההבטחה; הדירה לא נמכרה; ולא הונחה שום הוכחה פוזיטיבית לכך שהדירה החלופית הייתה אמורה להירשם גם על שם האישה ואף בחלקים שווים.

20. אם כך נקבע בבע"מ הנ"ל, בנסיבות שפורטו שם, קל וחומר בענייננו: המערער חתם פעמיים על תצהירי העברה ללא תמורה בהם העניק מחצית מזכויותיו למשיבה. בפעם הראשונה בשנת 2007 ובפעם השנייה בשנת 2011. בשניהם הצהיר, כי אין בכוונתו ובדעתו לחזור בו מההענקה; הפעם הראשונה הייתה בסמוך להחלטת הצדדים להרוס את המבנה הישן שהיה במגרש ולבנות במקומו בית מגורים משפחתי חדש עבורם; בהסתמך על תצהירי המתנה ולצורך הבניה המתוכננת נטלו השניים שלוש הלוואות. על כל הלוואות נרשמה המשיבה כלווה. העובדה שפירעון הלוואות נעשה מחשבונו הפרטי של המערער אין בה כדי לשנות את העובדה שחתימת המשיבה על הלוואות כלווה ניתנה בהסתמך על המתנה. בהקשר זה קבע בית משפט קמא, כי הוא מקבל את דבריה כי היא לא הייתה מסכימה לחתום כלווה על הלוואות, בסכום כולל של יותר ממיליון ש"ח, אלמלא מודעותה, על סמך תצהירי המתנה, לזכויותיה בבית. חתימתה כלווה כלפי הבנק הופכת אותה כחייבת לכל דבר ועניין כלפי הבנק ובהינתן מצב בו תשלומי המשכנתא אינם נפרעים לא מן הנמנע שהבנק היה פועל להיפרע גם ממנה. בהקשר זה יש להוסיף, כי הסכמתה של המשיבה ליטול על עצמה את החבות לפירעון המשכנתא היא שאיפשרה את קבלת הלוואות ואת בניית הבית; בהמשך לתצהירי המתנה מ-2007 ובהתבסס עליהם התבצע דיווח לשלטונות מס שבח ושולם מס רכישה ואף נרשמה הערה על ההעברה בפנקסי החברה המשכנת. כל המהלכים הללו יצרו אצל המשיבה מצג, כי העברת הזכויות של מחצית מזכויות המערער במגרש על שמה היא עובדה מוגמרת ומתבצעת כמובטח; ב-6.8.09 חתמו בני הזוג על יפוי כוח בלתי חוזר לטובת חברת שיכון ובינוי נדל"ן – החברה המשכנת – בו הסמיכו אותה להעביר את הזכויות במגרש על שם שניהם, מה שתמך בציפייה ובהסתמכות של המשיבה להשלמת העברת הזכויות; גם כשלמערער התעוררו ספקות באשר להשלמת העסקה הוא לא ביקש מעו"ד שלקוביץ לבטל את העסקה. עו"ד שלקוביץ העיד, כי המערער אמר לו כי הוא מעכב את ביצוע העסקה ולא מבטל אותה (עמ' 80 לפרוטי ש' 17-23). על כל אלה יש להוסיף גם את המכתבים ששלח המערער למשיבה, במהלך תקופת הנישואין, בהם התייחס למגרש ולבית שנבנה ו/או לתמורה שתתקבל בעד מכירתו כנכס משותף (ס' 42-45 לפסק הדין) וכמובן את התחייבותו הנוספת בדמות תצהירי המתנה בפעם השנייה מפברואר 2011, מספר חודשים לפני פרוץ המשבר והגשת התביעה לבית המשפט.

ודוק! כשם שתצהירי המתנה היו ללא תנאי – גם בפעם השנייה ב-2011 – כך גם היו המצגים שיצר המערער כלפי המשיבה. ההתנהגות המחפירה, אותה מצא בית המשפט ככזו המצדיקה את ביטול המתנה, המכוונת להתנהגות שלאחר 2011 (מועד בו נחתמו תצהירי המתנה בפעם השנייה), בסמוך להגשת התובענות ולאחריהן, אין בה כדי לקעקע את הציפייה וההסתמכות שנוצרו אצל המשיבה ביחס למגרש ולבית, במשך השנים, ואשר הקנו בידיה את אותו "דבר מה נוסף" (לשון הש' דנציגר בבע"מ 1398/11) מכוחו עתרה וקיבלה, ובצדק, זכויות, מחצית, בזכויותיו של הבעל במגרש ובבית שנבנה עליו. בהקשר זה, יצוין, כי אין, לטעמי, בהבדל הניסוחי בין תצהיר המשיבה ב-2011 לתצהירה מ-2007, אליו הפנה ב"כ המערער, כדי לפגום בהסתמכותה של המשיבה. ממילא גם בתצהיר 2007 מצוין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 13-11-16334

כי המתנה היא מחצית מחלקו של המערער בנכס ואין בתוספת בתצהיר 2011 "עליו בנוי בית מגורים של בעלי" כדי לשנות.

מבחינה זו, איני רואה מקום להיעתר לבקשת המערער להגשת פסק הדין שניתן בין הצדדים, לאחר שמיעת הערעור וטרם מתן פסק-דין זה, בתביעתו לפיצויים. מדובר בתביעה שעילתה התנהגותה המחפירה של המשיבה כלפיו, בתקופה שלאחר פתיחת ההליכים המשפטיים בין הצדדים, לרבות ההליך נושא הערעור. סוגיית ההתנהגות המחפירה נדונה בפסק דינו של בית משפט קמא נושא הערעור, כמו גם היחס המתנכר של המשיבה כלפי המערער ושימשה בסיס לביטול המתנה. אין בקביעות העובדתיות בהקשר זה, ובפסק הדין החדש, כדי להשליך על תוצאות הערעור – שדינו דחייה.

21. משזו התוצאה המתבקשת, על בסיס עקרון ההסתמכות, אינני רואה חשיבות בניתוח ממצאיו של בית משפט קמא בכל הנוגע לזיקה כלכלית כזו או אחרת של המשיבה אל הנכס, אותה מצא כמספקת גם מבחינה זו. לא למותר לציין בהקשר זה, כי מדובר בקביעות עובדתיות שאין מדרכו של בית משפט של ערעור להתערב בהן.

בשולי עיקרי הטיעון עתר המערער לחלוקה לא שוויונית של המגרש והדירה מכוח ס' 28(2) לחוק יחסי ממון. מעיון בכתב ההגנה כמו גם בסיכומים שהגיש לבית משפט קמא עולה כי טענה זו לא נטענה בבית משפט קמא. מדובר בטענה עובדתית-משפטית שראוי היה להניחה לפני הערכאה הדיונית שתיתן דעתה עליה ולא להעלותה בערעור עצמו. יצוין כי גם בכתב הערעור הטענה לא נטענה והלכה היא שלא ניתן לטעון בעיקרי הטיעון טענות שלא נטענו בערעור עצמו.

מזונות

22. בית משפט קמא חייב את המערער במזונות ילדיו הקטינים ביחס לשתי תקופות: האחת – כל עוד הצדדים מתגוררים יחד והשנייה – לאחר שהאם תעבור להתגורר בנפרד עם הקטינים שאז הוסיף בית משפט קמא תשלום של 2,100 ש"ח עבור מדור ואחזקתו לשלושת הילדים. כך יש לפרש את החלטתו של בית משפט קמא בעניין זה ואין לסבור כי התכוון הוא לחייב ב-700 ש"ח עבור שלושתם (ס' 49 לעיקרי הטיעון מטעם המערער).

23. בהתאם לפסק הדין התוספת האמורה מטילה על המערער חיוב כולל למזונות ולמדור של 6,150 ש"ח בתוספת מחצית מההוצאות הרפואיות והחינוכיות החריגות לרבות ריפוי בעיסוק, טיפול רגשי וקלינאית תקשורת כפוף להמלצות הגורם המוסמך הרלבנטי; מחצית מעלות חוג וקייטנה (בקיצ) לכל קטין לפי תעריף מתנ"ס.

24. אינני מוצא מקום להתערב בחיוב האמור. מדובר בחיוב של 2,100 ש"ח לחודש לשלושה ילדים כשהחיוב הוא גם לעלות הדיור עצמה וגם לחלק היחסי של הוצאות החזקת הבית. עלות הדיור

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 13-11-16334

והוצאות מדור הינם חלק מהצרכים ההכרחיים והם אמורים להיות משולמים בנוסף לחיוב המזונות כחלק מהחיוב האבסולוטי המוטל על האב על פי הדין האישי. בהינתן שהחלק היחסי לשלושה ילדים הינו 50% מהעלות הכוללת הסכום שנקבע הינו מתחת למינימום ונראה כי בית משפט קמא קבע אותו בהתחשב בנסיבותיו של המערער, תוך שהוא קובע כי הוא כולל גם את החלק היחסי של הוצאות החזקת הבית.

25. בעיקרי הטיעון חלק המערער על קביעות בית משפט קמא בנוגע להכנסותיו. לא מצאתי כי המערער צירף לתיק המוצגים את תלושי השכר על מנת שערכאת הערעור תוכל לבחון אותם (שהרי מדובר במסמכים ואין יתרון לערכאה הדיונית על פני ערכאת הערעור), יתכן מתוך תקווה שהמשיבה לא תחלוק על הנתונים שהוצגו בעיקרי הטיעון שלו (ר' הערה בסי' 53 לעיקרי הטיעון). משחלקה המשיבה על הנתונים שהוצגו היה עליו לצרף תלושים אלה לעיונו. לפיכך אין ביכולתנו להתערב בקביעת בית משפט קמא בדבר שכרו של המערער – 12,000 ש"ח נטו לחודש.

עוד יש לומר כי התוספת האמורה תחול על המערער רק לאחר מכירת המגרש ובית המגורים שבנוי עליו. הוא צפוי לקבל לידי את מחצית שוויו, מה שיעניק לו מקור הכנסה נוסף שגם הוא מהווה בסיס לקביעת חיובי המזונות. ההלכות בעניין זה ידועות ואין צריכות ראייה.

סוף דבר

26. אמליץ לחבריי להרכיב לדחות את הערעור על שני חלקיו.

נוכח סכום ההוצאות בו חויב המערער בבית משפט קמא אמליץ לחבריי להרכיב שלא לעשות צו הוצאות בערעור.

העירבון יוחזר למערער באמצעות בא כוחו.

מתיר פרסום ההחלטה במתכונת בה נחתמה – בהיעדר שמות הצדדים ופרטים מזהים אחרים.

שאוּל שוּחַט, שוֹפֵט

סגן הנשיאה יצחק ענבר:

אני מסכים.

יצחק ענבר, סגן נשיאה

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

עמ"ש 16334-11-13

השופטת יהודית שבח:

אני מסכימה.

יהודית שבח, שופטת

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ש' שוחט.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים.
ניתנה היום, כ"ה אלול תשע"ה, 09 ספטמבר 2015, בהעדר הצדדים.

שאול שוחט, שופט

יהודית שבח, שופטת

יצחק ענבר, סג"נ
אב"ד